

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 stycznia 2023 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Jarząbek

Protokolant: st. sekr. sądowy Dominika Kołpa

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 17 stycznia 2023 r. w Warszawie

sprawy M. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o umorzenie należności z tytułu składek

na skutek odwołania M. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 20 grudnia 2021r., numer (...)(...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VII U 176/22

UZASADNIENIE

M. G. w dniu 1 lutego 2022 r. złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. znak: (...), nr (...) (...) z dnia 20 grudnia 2021 r. odmawiającej mu umorzenia należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne oraz składek na Fundusz Pracy w trybie przepisów ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność.

Odwołujący zaskarżył w całości powyższą decyzję, zarzucając jej naruszenie art.1 powołanej wyżej ustawy, wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji w całości i umorzenie należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne za m-c 12/2005, m-c 01/2006, m-c 05/2007, m-c 07/2007 w łącznej kwocie 2.976,22 zł, w tym składek-1489,22 zł, odsetek 1487,00 zł; na Fundusz Pracy za m-c 01/2006, m-c 05/2007 w łącznej kwocie 145,64 zł w tym składek-73,64 zł, odsetek 72,00 zł; ewentualnie o uchylenie decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania organowi rentowemu oraz o zasądzenie od organu rentowego zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych (odwołanie z dnia 1 lutego 2022 r., k.1-2 a. s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podał, że odmówił ubezpieczonemu umorzenia należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne oraz składek na Fundusz Pracy w trybie przepisów ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność, gdyż ubezpieczony nie opłacił składek niepodlegających umorzeniu, określonych w decyzji z dnia 12 lutego 2016 r. doręczonej odwołującemu w dniu 19 lutego 2016 r. M. G. nie wywiązał

się z uzgodnień umowy ratalnej. Wobec powyższego organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania (odpowiedź na odwołanie, k. 3 a. s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

M. G. prowadził własną działalność gospodarczą zarejestrowaną pod numerem NIP (...) i REGON (...). Z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu. Zdarzało się, że zalegał z opłacaniem składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy, w wyniku czego na jego koncie, prowadzonym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, powstało zadłużenie. W dniu 14 stycznia 2015 r. M. G. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniosek o umorzenie należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność za cały okres objęty ustawą na podstawie przepisów ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. (wniosek o umorzenie z dnia 14 stycznia 2015 r., k.1 a.r.).

Po rozpoznaniu wskazanego wniosku organ rentowy wydał w dniu 12 lutego 2016 r. decyzję nr (...), w której określił, że według stanu na dzień 20 stycznia 2015 r. umorzeniu będą podlegały należności z tytułu składek:

a) na ubezpieczenia społeczne za okres 12/2005 r., 01/2006, 05/2007 r., 07/2007 r.

w łącznej kwocie 2 976,22 zł, w tym:

składki – 1 489,22 zł,

odsetki – 1 487,00 zł,

b) na Fundusz Pracy za okres 01/2006 r., 05/2007 r.

w łącznej kwocie 145,64 zł, w tym z tytułu:

składek-73,64 zł, odsetek-72,00 zł.

Zgodnie z pkt II decyzji warunkiem umorzenia należności była spłata należności niepodlegających umorzeniu w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji wraz z odsetkami naliczonymi do dnia wpłaty włącznie, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz wydanym na jej podstawie rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Powyższa decyzja ZUS została wysłana na adres korespondencyjny wskazany przez płatnika składek we wniosku i została doręczona M. G. w dniu 19 lutego 2016 r., odbiór został pokwitowany własnoręcznym podpisem ubezpieczonego. Decyzja ta nie została zaskarżona i uprawomocniła się 20 marca 2017 r.

Do decyzji zostało załączone pismo ZUS z dnia 16 lutego 2016 r., w którym organ rentowy poinformował ubezpieczonego, że zgodnie z art. 1 ust. 10 ww. ustawy warunkiem umorzenia należności jest opłacenie wszystkich należności niepodlegających umorzeniu w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji określającej warunki umorzenia należności lub zawarcie w tym terminie umowy o rozłożeniu na raty lub odroczeniu terminu płatności tych należności. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. poinformował ponadto ubezpieczonego, że warunkiem umorzenia należności na podstawie przepisów ustawy abolicyjnej jest również uregulowanie ewentualnych kosztów egzekucyjnych naliczonych przez Dyrektora (...) Oddziału ZUS w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji określającej warunki umorzenia. Wskazano również, iż niewywiązywanie się z powyższych warunków skutkować będzie wydaniem decyzji odmawiającej umorzenia należności na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. (decyzja ZUS z dnia 12 lutego 2016 r. wraz z potwierdzeniem odbioru przesyłki k. 18 a.r., pismo ZUS z dnia 16 lutego 2016 r., k.21 a.r.).

W dniu 20 grudnia 2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wydał decyzję znak: (...), nr (...) (...) w sprawie odmowy umorzenia należności z tytułu składek M. G. określonych w decyzji z dnia 12 lutego 2016 r. W uzasadnieniu powyższej decyzji organ rentowy wskazał, że M. G. nie spłacił zadłużenia z tytułu należności niepodlegających umorzeniu, powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (decyzja ZUS z dnia 20 grudnia 2021 r., k. 25 a.r.).

W dniu 1 lutego 2022 r. M. G. złożył odwołanie od powyższej decyzji inicjując niniejsze postępowanie (odwołanie, k.1-2 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach organu rentowego, których autentyczność oraz treść nie budziły wątpliwości Sądu i nie były kwestionowane przez strony postępowania. Brak było zatem podstaw, także takich, jakie należałoby uwzględnić z urzędu, aby dokumentom tym odmówić wiarygodności. Niezależnie od tego podkreślić należy, że stan faktyczny w sprawie w zasadzie nie był sporny. Okoliczność zadłużenia M. G. oraz okoliczność, że należności z tytułu składek nie zostały opłacone zgodnie z harmonogramem spłat, wysokość składek i odsetek nie były przedmiotem sporu. M. G. nie kwestionował także wliczeń organu rentowego i samego faktu nieopłacenia zgodnie z harmonogramem układu ratalnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie M. G. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 20 grudnia 2021 r., znak: (...), nr (...) (...) podlegało oddaleniu.

Zgodnie z przepisem art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz. U. z 2012 r. poz. 1551), na wniosek osoby podlegającej w okresie od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia 28 lutego 2009 r. obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności w rozumieniu art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, która przed dniem 1 września 2012 r. zakończyła prowadzenie pozarolniczej działalności i nie prowadzi jej w dniu wydania decyzji, o której mowa w ust. 8 (pkt 1), oraz innej osoby niż wymieniona w pkt 1 - umarza się nieopłacone składki na te ubezpieczenia za okres od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia 28 lutego 2009 r. oraz należne od nich odsetki za zwłokę, opłaty prolongacyjne, koszty upomnienia, opłaty dodatkowe, a także koszty egzekucyjne naliczone przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

Na podstawie art. 1 ust. 8 ww. ustawy abolicyjnej Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję określającą warunki umorzenia, w której ustala też kwoty należności, o których mowa w ust. 1 i 6, z wyłączeniem kosztów egzekucyjnych.

W myśl art. 1 ust. 10 ww. ustawy - warunkiem umorzenia należności, o których mowa w ust. 1, jest nieposiadanie na dzień wydania decyzji, o której mowa w ust. 13 pkt 1 ustawy, niepodlegających umorzeniu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz na Fundusz Emerytur Pomostowych, za okres od dnia 1 stycznia 1999 r., do opłacenia których zobowiązana jest osoba prowadząca pozarolniczą działalność lub płatnik składek, o którym mowa w ust. 2, oraz należnych od tych składek odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

Niepodlegające umorzeniu należności, o których mowa powyżej, podlegają spłacie w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w ust. 8 (art. 1 ust. 11 ustawy). W przypadku, gdy w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w ust. 8, niepodlegające umorzeniu należności, z wyłączeniem składek finansowanych przez ubezpieczonych niebędących płatnikami składek, zostaną rozłożone na raty albo zostanie odroczone termin ich płatności, warunek, o którym mowa w ust. 10, uważa się za spełniony po ich opłaceniu (art. 1 ust. 12 ustawy). W razie niespełnienia warunku, o którym mowa w ust. 10, z uwzględnieniem ust. 7,

11 i 12, Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję o odmowie umorzenia należności, o których mowa w ust. 1 i 6 (art. 1 ust. 13 pkt 2 ustawy).

Przepisy ustawy abolicyjnej mają charakter szczególny, stanowią bowiem wyłom w ogólnej zasadzie odpowiedzialności przedsiębiorców za opłacanie składek na ubezpieczenia społeczne. Kreują one instrument daleko idącego wsparcia dla przedsiębiorców, pozwalający na odzyskanie płynności finansowej poprzez pozbycie się zadłużenia składkowego. Przepisy tej ustawy są bezwzględnie obowiązujące i wymagają ścisłej wykładni. Nie zawierają też norm, które łagodziłyby skutek niespełnienia warunków umorzenia składek w postaci spłacenia należności niepodlegających umorzeniu na podstawie tej ustawy z uwagi na szczególne okoliczności związane z sytuacją osobistą lub majątkową płatnika korzystającego z prawa do umorzenia. Nie ma też norm, które z wyjątkowych nawet powodów pozwalałyby na przedłużenie ustawowego 12 - miesięcznego terminu spłaty nieumarzalnych zaległości.

Jak natomiast wynika bezspornie z okoliczności sprawy, mimo że ubezpieczony posiadał zawarty z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych w dniu 28 lutego 2017 r. układ ratalny dotyczący spłaty należności z tytułu składek na podstawie art. 29 ust. 1 i 1a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, to nie opłacił ich w terminie. Strony w umowie z dnia 28 lutego 2017 r. ustaliły harmonogram, który określał datę płatności pierwszej raty na dzień 3 marca 2017 r., a daty płatności ostatniej raty na dzień 20 lutego 2018 r. W dniu 13 czerwca 2018 r. na podstawie § 9 Umowy nr (...) z dnia 28 lutego 2017 r. strony zawarły aneks w związku ze zmianą warunków spłaty zadłużenia objętego ostatnią ratą. Z uwagi na zmianę warunków spłaty należności z tytułu składek, została ponownie ustalona wysokość opłaty prolongacyjnej. Datą spłaty ostatniej raty był dzień 22 marca 2021 r. M. G. nie wywiązał się z postanowień umowy ratalnej.

Z ustalonego stanu faktycznego wynika, że M. G. został prawidłowo poinformowany pismem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 12 lutego 2016 r. doręczonym mu w dniu 19 lutego 2016 r., że warunkiem umorzenia należności na podstawie przepisów ustawy abolicyjnej jest również uregulowanie w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji określającej warunki umorzenia, należności z tytułu należnych od tych składek odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

Zaskarżona decyzja spełnia wszystkie przesłanki określone we wskazanych przepisach ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność. Nie ulega wątpliwości, że M. G. nie wywiązał się z postanowień umowy ratalnej, gdyż nie spłacił zobowiązań, zatem nie może skorzystać z dobrodziejstwa umorzenia składek podlegających umorzeniu.

W świetle ustalonego w sprawie stanu faktycznego oraz powyższych rozważań zarzuty odwołania nie są zasadne i w związku z tym nie uzasadniają także zawartych w nich wniosków.

Mając na uwadze wskazane powyżej okoliczności, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy oddalił odwołanie, o czym orzekł w pkt 1 sentencji wyroku.